

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУМЪНСКИ ЕЗИК - XI КЛАС, ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК - ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА.

Учебните програми по румънски език като първи чужд език са разработени в съответствие с единната обща философия на програмите по различните учебни предмети и съобразно ДОИ по чужди езици за гимназиален етап - XI клас, трето равнище.

Учебната програма съдържа следните раздели:

- I. Общо представяне
- II. Цели на обучението по румънски език
- III. Очаквани резултати от обучението
- IV. Учебно съдържание
- V. Специфични форми и методи за оценяване на постиженията на ученика
- VI. Методически указания за прилагане на учебната програма.

Обучението по румънски език като първи чужд език в XI клас на профилираните гимназии и профилирани паралелки в СОУ и гимназии с интензивно изучаване на чужд език се осъществява в рамките на предвидения хорариум от часове според учебния план на училището. Обучението по румънски език има за цел да постигне комуникативните умения от трето равнище, описани в ДОИ.

Учебната програма предвижда доразвиване и надграждане на уменията, постигнати в X клас.

Учебното съдържание предвижда както затвърдяване на вече придобитите езикови познания, така и нови понятия, необходими за работата на това ниво.

Обучението по румънски език допринася за общото културно и интелектуално развитие на учениците, формира у тях езикова култура, култура на общуване, възпитава уважение към културното разнообразие. Това обучение има за цел придобиване на езикови познания и комуникативна компетентност, както и умения за самостоятелна работа или работа в група, за развиване на творчески дух, за правене на преценка и критика, за вземане на решения.

Обучението по румънски език е тясно свързано с обучението по родния език, като придобитите умения на роден език служат за опора през учебния процес. Голямо значение има и междупредметната връзка, която разширява езиковите и културни знания. От друга страна, интензивното изучаване на езика води до доброто му владение, което позволява използването на румънски език като средство за изучаване на други дисциплини.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РУМЪНСКИ ЕЗИК.

В процеса на обучението в XI клас продължава:

- Осмислянето и разширяването на езиковите познания от X клас
- Усъвършенстването на придобитите умения за слушане, писане, говорене и четене
- Въвеждането на нови понятия
- Придобиването на нови социокултурни и комуникативни умения
- Чуждият език да се ползва като средство за обучение.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО,

Разделът е разработен в колони 1 и 2 на таблицата.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ.

Разделът е разработен в колона 4 на таблицата.

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание			
Кол.1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
ЯДРА	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ НА НИВО УЧЕБНА ПРОГРАМА	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ		КОНТЕКСТ И ДЕЙНОСТИ ЗА ЦЯЛОТО ЯДРО И/ИЛИ ЗА ЦЯЛАТА ПРОГРАМА	ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
С Л У Ш А Н Е	<p>1. Разбира основната информация в изказвания, коментари и дискусии, предавания, филми, откъс от художествено произведение.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проследява главната линия на аргументация. • Определя вида на текста и разпознава характеристиките на съответния стил. • Разпознава основните действащи лица. <p>2. Разбира в подробности разговори и изказвани в пряк, или косвен контакт, разговори по телефона и съобщения по телефонен секретар.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прави изводи за поведението, състоянието, чувствата на събеседника или говорещия и реагира адекватно. <p>3. Разбира в подробности, специализирани текстове от различни научни области, свързани с предмети, изучавани на румънски език.</p> <p>4. Разбира конкретна информация от текстове на стандартен език: филми, спектакли, предавания.</p>	<p>Теми в рамките на които учениците четат, пишат, говорят, слушат по проблеми на съвременното общество</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отношение родители - деца • Свободно време • Професии • Биографии • Автобиографии • Описания • Писма • Хроника • Кино, театър • Научни текстове • Анекдоти • Хумористични разкази 	<p>RECAPITULARE</p> <p>CE PROFESIE SA ALEG</p> <p>HORA</p>	<p>На учениците трябва да бъде дадена възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да работят индивидуално, по двойки, в малки и големи групи. • Да слушат и четат оригинални литературни текстове. • Да общуват в ситуации в и извън учебната среда. • Да водят кореспонденция на румънски език. • Да използват материали от различни информационни източници (радио, телевизия, вестници). 	<p><i>Български език и литература</i> Изучаването на румънската литература се базира на вече усвоените познания за: текстови разновидности, жанр, периоди и течения в литературата, методи за анализ на литературни произведения</p> <p><i>История и цивилизация</i> В съпоставка с изученото по история да затвърдят знанията си за историята на Румъния.</p>

<p>Ч Е Т Е Н Е</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира основната информация от публицистични, научнопопулярни и художествени текстове на стандартен език • Разпознава характеристиките на съответния жанр. • Проследява сюжетната линия, определя основните моменти, героите, систематизира информация и прави изводи. 2. Разбира в подробности официални писма, научнопопулярни и специализирани текстове, художествени произведения, текстове от вестници и списания. • Разпознава характеристиките на книжовния, стандартния и разговорния език. • Разграничава основните моменти, определя действащите лица, прави изводи за тяхната позиция. • Интерпретира смисъла на текста. 3. Намира конкретна информация в публицистични, научнопопулярни, специализирани и художествени текстове. • Синтезира и систематизира информация. • Сравнява информация от различни източници. 	<p>Учениците трябва да:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) разпознават при четене и слушане текстовата разновидност; б) разбират новини, репортажи, дискусии, разговори, интервюта, художествени, документални, научнопопулярни филми, спектакли; в) четат и разбират литературни произведения и откъси, както и специализирани текстове; г) водят бележки, пишат официални писма, изготвят доклади, пишат есе, като коментират литературен текст или по зададена тема; д) водят разговори с един или повече събеседници, в пряк контакт или по телефона, излагат и коментират информация. <ol style="list-style-type: none"> 2. Придобиват знания за отделните периоди и течения в румънската литературата от възникването ѝ до ХХ век.. 3. Усвояват основни понятия на румънски език, свързани с културното, политическото и 	<p>LITERATURA ROMANA</p> <p>MIHAI EMINESCU</p> <p>CANTECUL VARSELOR</p>	<p>списания, Интернет), както и филмирани версии на изучавани литературни произведения.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Да изграждат стратегия за учене. 7. Да оценяват и да се самооценяват, като анализират допуснатите грешки. 8. Да работят върху различни материали, да ползват източници и справочници. 9. Да се запознаят с основните проблеми в развитието на румънската литература и с основни произведения, включени в програмата. 10. Да откриват актуална проблематика -в изучаваните творби и да я съпоставят с образци на съвременната култура . 11. Да пишат есе върху зададена или избрана от тях тема, както и есе коментар на литературен текст. 	<p><i>Философия</i> - в съпоставка с изученото по философия да задълбочат познанията си върху човешките ценности и проблемите пред личността</p> <p><i>Информатика и информационни технологии</i> - да използват знанията си по информатика за работа с компютри и Интернет.</p> <p><i>Изобразително изкуство</i> Според придобитите знания за епохите в литературата да правят съпоставка с тези в изкуството. Знанията и уменията по български език и литература, философия и гражданско образование обслужват работата по румънска литература при създаване на аргументативни текстове.</p>
--	--	--	---	--	--

<p style="text-align: center;">Г О В О Р Е Н Е</p>	<p>1. Участва в спонтанни разговори или дискусии:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изразява и отстоява мнението си. • Предлага решения. • Проявява толерантност към мнението на другите. • Проявява отношение към проблемите на събеседника, като изразява чувства, намерения, мнения. <p>2. Прави разширени подготвени изказвания.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализира, коментира, прави обобщения върху литературен текст, като се съобразява със специфичните за жанра методи. • Анализира и обобщава информация от специализирани текстове, сравнява различни източници. <p>3. Отговаря на въпроси, свързани с неговата личност, образование, проекти, в рамките на събеседване.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Придържа се към темата. • Изразява се ясно и уверено. • Аргументира мнението си. <p>4. Изразява се с правилно произношение, подходяща интонация на стандартен език, поддържа подходящи езикови средства, прилага компенсаторни стратегии</p>	<p>религиозно наследство на Румъния.</p> <p>4. Учениците трябва да придобият знания и умения за анализ и интерпретация на литературни текстове, както и за писане на есе.</p> <p>5. Чрез изучаване на оригинални художествени текстове учениците:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Четат, мислят, говорят и пишат на румънски език по различни въпроси. • Умеят да анализират и коментират основните проблеми в текста. • Прилагат различни стратегии за четене в зависимост от текста. • В разговор или дискусия аргументират мнението си и използват подходящи изразни средства. • Пишат есе, коментирайки откъси от литературни произведения. <p>7. Роли в общуването:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читател • Коментатор • Зрител, слушател • Събеседник в разговор • Участник в дискусия • Частно лице в сферата на личния живот 	<p>ARTA ROMANEASCA</p>		
--	--	---	------------------------	--	--

<p>П И С А Н Е</p>	<p>1. Пише есе, в което изразява и аргументира лично мнение, позовава се на факти и източници.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пише есе върху кратък литературен текст или откъс. • Пише есе по тема, свързана с проблеми от обществения живот, образованието, културата, общочовешки проблеми. <p>2. Пише кратък доклад.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Използва информация от различни източници. • Подбира и синтезира информация. • Излага фактите точно, последователно и логически свързано. • Коментира, изразява мнения, прави изводи. <p>3. Пише лични и официални писма по проблеми, които го засягат.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изразява позиции и изказва мнения. • Излага факти, търси доводи, прави изводи и преобразува езиковите средства, като използва основните изисквания за писмено общуване, отговарящи на чуждоезиковите норми, правопис и пунктуация. 				
--	---	--	--	--	--

V. СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ И МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИКА.

Проверката и оценката на крайните резултати от обучението е подчинена на целите за XI клас, описани в колона 2 на таблицата.

Критерии за оценка на постигнатата комуникативна компетентност в края на XI клас по дейности:

1. Слушане

- Оценяват се уменията на учениците да разбират и извличат основна информация в изказвания, коментари и дискусии, предавания, филми, художествени произведения.

- Оценяват се уменията на ученика да разбира конкретна информация от разговори, изказвания, а също и от специализирани научни текстове по предмети, преподавани на езика.

2. Четене

Оценяват се:

- Уменията на ученика да разбира и систематизира основната информация от научнопопулярни, публицистични и художествени текстове;

- Уменията на ученика да разбира в подробности информацията от текстове на официални писма, научно популярни, специализирани и литературни текстове в рамките на изучаваните теми;

- Уменията да намира конкретна информация в научнопопулярни и специализирани текстове по предмети, изучавани на езика;

Рецептивните умения се оценяват чрез:

- Текстове (избиране на верен отговор след предварително прочетен текст);

- Задачи за лексикален и лингвистичен анализ;

- Попълване на липсващи думи в текст;

- Подреждане на разбъркани реплики в диалог;

- Попълване на таблици;

- Отговор на въпроси върху предварително прочетен или чул текст.

3. Говорене

Оценяват се уменията на ученика:

- Да участва в пряк контакт с един или повече събеседници в различни ситуации, да участва в спонтанни разговори, дискусии, изразявайки собствено становище.

- Да се съобразява с регистъра на общуване, с нормите и правилата на румънски език.

4. Писане

Оценяват се уменията на ученика:

- Създава смислово свързани писмени текстове съобразно текстовите разновидности

- Използва подходящи изразни средства, употребява правилно езикови форми и структури, пунктуация.

Продуктивните умения се оценяват чрез:

- Предаване съдържанието по предварително прочетен или чул текст;

- Разговор по зададена тема;

- Съставяне на писмен текст (есе, съчинение) по зададена тема;

- Отговаряне на въпроси, свързани с ежедневието и бита.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА.

Организацията на учебната дейност трябва да отговаря на потребностите на учениците от овладяване на знания за езика и от изграждане на умения за ползването му като средство за общуване, обучение и професионална дейност.

В процеса на работа се препоръчва:

- Използване на автентични текстове за слушане и четене;

- Прилагане на следните форми на работа: по двойки, по групи, индивидуално;

- Насърчаване желанието на учениците за самостоятелна работа и самооценка;

- Прилагане на аудио-визуалните средства в процеса на обучение;

- Отдаване предпочитание на свободните разговори и на задачите за самостоятелно изразяване в писмена форма.

При изготвяне на разпределенията е необходимо да се наблегне повече на съвременната литература, чийто език е по-разбираем и достъпен за учениците.

Целта при преподаване на епохите и основните им представители е да се запознаят учениците с тях чрез адаптирани текстове, без да се изисква анализ на произведенията или откъси от тях.